

GERIAUSIOS
DETEKTYVO KARALIENĖS
ISTORIJOS

PASKELBTA ŽMOGŽUDYSTĖ

AGATHA
CHRISTIE

óbuolys

AGATHA
CHRISTIE

PASKELBTA
ŽMOGŽUDYSTĖ

GERIAUSIOS
DETEKTYVO KARALIENĖS
ISTORIJOS

Vertė
LAIMONAS INIS

Kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienį, nuo septynių trisdešimt iki aštuonių trisdešimt ryto, Džonis Batas, šaižiai švilpau-damas, aplėkdavo Čiping Kleorno kaimelį; jis sustodavo prie kiekvienų namų ar koledžo, nulipdavo nuo dviračio ir į pašto dėžutę įmesdavo tuos ryto laikraščius, kuriuos žmonės išsirašydavo pas Hai gatvės kioskininką.

O penktadieniais į Čiping Kleorno namus atnešdavo ir „Nors Benhem Njuz end Čiping Kleorn gazet“, kurį čia paprastai vadindavo „Laikraščiu“.

Kiekvieną penktadienį, metę žvitrų žvilgsnį į kitų laikraščių antraštes – „Įtampa pasaulyje didėja!“, „Sekliai suseka baltaplaukės mašininkės žudiką!“, „Trys šachtininkai liko be darbo!“, „Apsinuodiję maistu „Sisaido“ viešbutyje mirė dvidešimt trys žmonės!“ – dauguma Čiping Kleorno gyventojų nekantraudami išskleisdavo „Laikraštį“ ir puldavo godžiai skaityti vietos naujienas. Paskubom akim perbėgę laiškų skyrių, devyni iš dešimties tuojau nukreipdavo žvilgsnį į pasaulietinę kroniką. Čia pramaišui buvo spausdinami skelbimai apie pirkimą ir pardavimą,

ašaringi maldavimai pagelbėti ūkyje, nesuskaičiuojama gausybė pranešimų apie šunis, naminius paukščius, sodo inventorių ir daugybę kitų dalykų, dominančių Čipling Kleorno mažos bendruomenės narius.

Penktadienis, spalio dvidešimt devintoji diena, nebuvo išimtis...

Nubraukusi nuo kaktos pelenų spalvos garbanėles, misis Svetenhem atskleidė „Taimsą“, akimis permetė kairįjį žinių puslapį, kaip paprastai pamanė: jeigu pasaulyje ir atsitinka kas nors nepaprasta, „Taimsas“ vis tiek sugebės tyčia viską suvelti, kad nieko nesuprastum; tada peržvelgė gimimų, sutuoktuvių, mirčių kroniką ir, jausdama atlikusi pareigą, numetusi „Taimsą“, skubiai čiupo „Čiping Kleorn gazet“.

Kai po valandėlės į kambarį įėjo jos sūnus Edmundas, misis Svetenhem jau susidomėjusi skaitinėjo pasaulietinę kroniką.

– Labas rytas, mielas, – tarė misis Svetenhem. – Smedlai parduoda „Deimlerą“. Trisdešimt penktųjų metų – jau visai senas, ar ne?

Sūnus kažką murmtelėjo, įsipylė kavos, paėmė porą rūkytų žuvelių, atsisėdo prie stalo ir atsiskleidė „Deili vorker“.

– „Parduodami buldogės šuniukai“, – garsiai perskaitė misis Svetenhem. – Tiesiog neišmanau, kaip mūsų laikais galima iššerti

tokį didelį šunį... Hm-m, Selina Lourens vėl įdėjo skelbimą dėl virėjo... Kur ras? Tuščias laiko gaišinimas, ir tiek!

Durys atsidarė ir įėjo stipri niūri būtybė apšiurusia aksomo berete – misis Finč.

– Labas rytas, ponija, – tarė ji. – Ar galima tvarkytis?

– Ne, ne, palaukite. Mes dar nepavalgėme, – atsakė misis Svetenhem. – Dar nebaigėme pusryčiauti, – užsikirsdama pridūrė.

Metusi žvilgsnį į laikraštį nosį įbedusį Edmundą, misis Finč paniekinamai šyptelėjo ir išėjo.

– Aš juk prašiau tavęs, Edmundai, neskaityti to klaikaus laikraščio. Misis Finč tiesiog nepakenčia...

– Nesuprantu, ko misis Finč taip rūpi mano politiniai įsitikinimai?

– Ir, be to, tu juk ne darbininkas, – toliau kalbėjo misis Svetenhem. – Apskritai esi bedarbis.

– Na, tai jau absurdiškas melas, – pasišiaušė Edmundas. – Kaip suprasti – bedarbis? Aš rašau knygą.

– Kalbu apie tikrą darbą, – atsakė misis Svetenhem. – O misis Finč mums labai reikalinga. Štai įsižeis, išeis – ką vietoj jos rasime?

– Paskelbsime skelbimą „Laikraštyje“, ir kas nors atsilieps, – šyptelėjo Edmundas.

– Aš juk ką tik sakiau: tai beprasmiška. O Dieve, kas mūsų laikais neturi senutės auklės, kuri atliktų visą namų ruošą, tas tiesiog pražuvęs.

Misis Svetenhem vėl paniro į pasaulietinę kroniką.

– Parduodama naudota šienapjovė. Įdomu... Dieve, kokia kaina!.. Skelbiamos sužadėtuvės... ne, žmogžudystė... Argi?.. Edmundai, tu tik pasiklausyk: „Skelbiama žmogžudystė, kuri įvyks penktadienį, spalio dvidešimt devintą dieną, aštuonioliktą valandą trisdešimt minučių Mažajame Pedokse. Šiandien! Bičiuliai, nepavėluokite“.

– Kokios čia nesąmonės? – Edmundas kilstelėjo galvą.

– Penktadienis, dvidešimt devintoji – tai šiandien!

– Duokš, – sūnus paėmė laikraštį.

– Bet ką visa tai reiškia? – degdama iš smalsumo, paklausė misis Svetenhem.

– Tikriausiai koks vakarėlis. Mirties žaidimas, ar kas nors panašaus.

– A-a, – abejodama atsiliepė misis Svetenhem. – Bet kokia kvaila maniera – dėti tokį skelbimą. Tiesiog keista, kad šitaip gali elgtis Leticija Blekllok. Ji man atrodo esanti protinga moteris.

– Gal paveikė tie linksmi jaunikliai, kurie dabar pas ją gyvena?

Abu nutilo.

– Edmundai, o kas tas „mirties žaidimas“? – pagaliau paklausė misis Svetenhem.

– Gerai nežinau. Rodos, visiems prisega popieriaus lapelius ar ką nors tokio... Ne, tikriausiai lapelius traukia iš kepurės. Vienas vaidina sekli, kitas – auką. Užgesinus šviesą, kas nors pliaukšteli tau per petį, tu rėki, krenti ir apsimeti negyvu.

– Sakyčiau, gana įdomu.
– O man atrodo – velniškai nuobodu. Neisiu.
– Nesiožiuk, Edmundai, – ryžtingai pareiškė misis Svetenhem. – Aš būtinai eisiu, o tu – su manimi. Štai ir viskas.

– Arči, – misis Isterbruk tarė savo vyrui, – tu tik pasiklausyk. Pulkininkas Isterbrukas nekreipė į ją dėmesio, nes švogždė iš pasitenkinimo, skaitydamas kažkokį straipsnį „Taimse“.

– Visa šitų veikėjų nelaimė yra ta, – tarė jis, – kad jie apie Indiją neturi nė mažiausios nuovokos! Antraip nerašytų tokių nesąmonių.

– Na, žinoma. Arči, bet tu pasiklausyk: „Skelbiama žmogžudystė, kuri įvyks penktadienį, spalio dvidešimt devintą dieną, aštuonioliktą valandą trisdešimt minučių Mažajame Pedokse. Šiandien! Bičiuliai, nepavėluokite“.

Ji padarė daug reiškiančią pauzę. Pulkininkas Isterbrukas abejingai pažvelgė į žmoną.

– Mirties žaidimas, – tarė jis. – Tik tiek. Bet, žinok, tai gali būti labai įdomu, jeigu tik gerai suvaidins. Čia reikalingas patyręs žmogus. Iš pradžių traukia burtus. Vienas žaidėjas – žudikas, bet kuris – niekas nežino. Užgesina šviesą. Žudikas pasirenka auką. Auka turi suskaičiuoti iki dvidešimties ir surikti. Tada tas, kuris ištraukė būti detektyvu, imasi tyrimo. Visus apklausia, kur buvę, ką veikę ir iš paskutiniųjų stengiasi demaskuoti žudiką. Taip,

puikus žaidimas, jeigu detektyvas... m-m... turi bent šiokią tokią nuovoką apie policijos darbą.

– Sakysim, kaip tu, Arči. Tiek daug įdomių bylų buvo tavo apygardoje!

Pulkininkas Isterbrukas maloningai nusišypsojo ir patenkin-tas suktelėjo ūsą.

– Tai jau taip, Laura, – tarė. – Manau, galėčiau jiems patarti, nuo ko pradėti.

– Mis Bleklok derėjo paprašyti tavo pagalbos.

Pulkininkas šyptelėjo.

– Bet juk turi pašonėj tą pienburnį. Sūnėnas, brolėnas ar kas?.. Manau, berniukas ją ir įkalbėjo. O vis dėlto keista – spausdinti tokį skelbimą...

– Išspausdino pasaulietinės kronikos skyrelyje. O juk mes ga-lėjome nė nepastebėti. Man atrodo, tai kvietimas, Arči?

– Keistas kvietimas. Štai ką pasakysiu: tegul manimi nepasi-kliauna.

– Ak, Arči! – misis Isterbruk balsas pasidarė nuolankiai verksmingas.

– Turėjo iš anksto pranešti. Juk žino – aš galiu būti užsiėmęs.

– Mielasis, bet juk dabar neturi jokio darbo, ar ne? – misis Isterbruk ėmė kalbėti dar švelniau. – O aš manau, Arči, kad pri-valai nueiti ir padėti vargšei mis Bleklok. Ir nė kiek neabejoju – ji pasikliauja kaip tik tavimi. Juk viską iki nago juodymo žinai apie policijos darbą, teismo procedūras...

Misis Isterbruk palenkė sintetinę baltapūkę galvelę ir plačiai išplėtė mėlynas akis.

– Jeigu jau tu taip manai, tai, žinoma, Laura...

„Čiping Kleorn gazet“ atnešė ir į Bouldersą – trijų vaizdingų, vienan daiktan sujungtų kotedžų vilą, kur gyveno mis Hinčklif ir mis Mergatroid.

– Hinč! Kur tu?

– Vištidėje.

Atsargiai žengdama aukšta šlapia žole, mis Emi Mergatroid nuėjo pas draugę. Ši rankomis trynė lesalą ir bėrė į vonelę, kurioje garavo bulvių lupenų ir kopūstkočių viralas.

– Štai čia, „Laikraštyje“, rašoma, kad Mažajame Pedokse įvyks žmogžudystė... Ką tai galėtų reikšti?

– Geriausiu atveju – išgėrimą, – tarė mis Hinčklif.

– Manai, kad tai kvietimas?

– Paaiškės, kai nueisim, – trumpai drūtai pareiškė mis Hinčklif.

– Kaip nuostabu! – prie pietų stalo šūktelėjo misis Harmon. – Pas mis Bleklok įvyks žmogžudystė!

– Žmogžudystė? – šiek tiek nustebęs, paklausė vyras. – Kada?

– Vakare. Pusę septynių. Kaip mums nepasisekė, mielas, –
juk kaip tik tuo laiku turi ruošti konfirmacijai. O taip mėgsti
žmogžudystes!

– Nė nenutuokiu, apie ką čia kalbi, Banča.

Misis Harmon atkišo laikraštį.

– Koks keistas skelbimas!

– Iš tiesų! – džiaugsmingai sušuko Banča. – Nė už ką nebū-
čiau pamaniusi, kad mis Bleklok mėgsta tokius žaidimus. Tik-
riausiai ją paakino jaunieji Simonsai...

PUSRYČIAI MAŽAJAME PEDOKSE

Mažojo Pedokso gyventojai pusryčiaavo.

Mis Bleklok, šešiasdešimtmetė namų šeimininkė, sėdėjo stalo gale. Ji vilkėjo naminę suknelę, visiškai netinkančią prie stambių dirbtinių perlų vėrinio. Mis Bleklok skaitė Leinos Nor-kot straipsnį „Deili Meil“. Džulija Simons atidžiai sklaidė „Dei-li Telegraf“. Patrikas Simonsas sprendė „Taimso“ kryžiažodį. Mis Dora Baner susidomėjo vietiniu savaitraščiu ir nebematė nieko, kas dėjosi aplinkui.

Mis Bleklok tylutėliai sukikeno.

Patrikas burbtelėjo:

– Ne autoritetingas, o autoritarinis – štai kur apsirikau!

Ir staiga mis Baner sukudakavo lyg išbaidyta višta:

– Leti, Leti, ar matei? Kas tai?

– Apie ką tu, Dora?

– Koks keistas skelbimas! Juodu ant balto parašyta, kad Mažajame Pedokse bus įvykdyta žmogžudystė.

– Mieloji Dora, ko iš karto neparodei...

Mis Baner paklusniai padavė mis Bleklok laikraštį ir virpančiu pirštu bakstelėjo į skelbimą.

Mis Bleklok antakiai nė nekrustelėjo. Apmetusi stalą tiriančiu žvilgsniu, garsiai perskaitė skelbimą.

Tada griežtai paklausė:

– Patrikai, ar čia tavo išmonė? – jos aštrus žvilgsnis įsmego į gražų padaužą, sėdintį kitame stalo gale.

Patrikas Simonsas puolė teisintis:

– Ką jūs, teta Leti! Kaip galėjote šitaip pamanyti? Ir apskritai, kuo aš čia dėtas?

– Iš tavęs visko galima laukti, – griežtai tarė mis Bleklok. – Pamaniau – tokie juokeliai kaip tik tau prie širdies.

– Juokeliai? Ką jūs!

– Tai gal čia tavo darbas, Džulija?

Džulija nutaisė liūdną veidą ir atsakė:

– Žinoma, ne.

Mis Bleklok suburbėjo:

– Kaip jūs manote, misis Haimės?.. – ir pažvelgė į jau tuščią vietą prie stalo.

– O, nemanau, kad mūsų Filipa ūmai tapo juokdare, – tarė Patrikas. – Ji rimta moteris.

– Bet vis dėlto, kas galėjo šitaip sugalvoti? – žiovaudama tarė Džulija. – Ir ką tai reiškia?

Mis Bleklok neskubėdama tarė:

– Tikriausiai koks kvailas žaidimas.

– Bet kodėl? – sušuko Dora Baner. – Koks tikslas? Man atrodo, tai labai kvailas juokavimas. Ir niekam tikęs.

Mis Bleklok nusišypsojo.

– Neimk taip labai širdin, Bani, – tarė jis. – Paprasčiausiai kažkas sumanė pajuokauti, tik aš norėčiau žinoti – kas?

– Čia rašoma „šiandien“, – priminė mis Baner. – Šiandien, aštuonioliką valandą trisdešimt minučių. Kaip manai, kas atsitiks?

– Kažkas mirs, – lyg iš ano pasaulio atsišaukė Patrikas. – Mirs nuostabia mirtimi.

– Liaukis, Patrikai, – sudraudė mis Bleklok, o mis Baner tyliai suspiegė.

– Aš turėjau omenyje tik tortą, kurį kepa Mici, – atsiprašinėdamas paaiškino Patrikas. – Juk žinote: jį pavadino „Nuostabia mirtimi“.

Mis Bleklok sutrikusi nusišypsojo.

O mis Baner nesiliovė:

– Kaip tu manai, Leti?

– Težinau tik tiek, – griežtai tarė ji, – kad pusę septynių degdami iš smalsumo pas mus sugužės pusė kaimo gyventojų. Tavim dėta pažiūrėčiau, ar turime ko išgerti.

– Bet juk tu sunerimusi, Leti?

Mis Bleklok krūptelėjo. Ji nebeišmanė, ką Dorai Baner ir atsakyti. Svarbiausia, kad Bani nesijaudintų. Tai jai kenkia. Mis Bleklok nutilusi susimąstė.

Su Dora Baner ji mokėsi mokykloje. Tuo laiku Dora buvo šviesiaplaukė, mėlynakė, kvailoka mergaitė. Bet jos kvailumas niekam netrukdė, su Dora mielai visi bendraudavo, nes ji buvo linksma, kupina gyvenimo džiaugsmo ir graži. Turėjo begalę privačių: švelni, patraukli, ištikima.

Paskui jų keliai ilgam išsiskyrė. Bet prieš pusmetį mis Bleklok gavo laišką. Doros sveikata sušlubavusi. Ji gyvenanti viena kambarėlyje, šiaip taip verčiasi iš varganos pensijos. Labai norinti siuvinėti, bet dėl reumatizmo ir šito noro negalinti įgyvendinti. Bani prisiminė mokslo laikus... Žinoma, gyvenimas jas išblaškęs... bet galbūt... draugė jai padėsianti?..

Misis Bleklok, tauriausių jausmų skatinama, atsakė į jos laišką. Vargšė Dora, vargšė, mieloji, kvailutė, putlutė Dora! Nieko nelaukdama, nuvyko pas ją, parsivežė ir apgyvendino Mažajame Pedokse, pareikšdama, kad jai vienai sunku tvarkyti ūkį ir reikalinga pagalbininkė. Dora Baner ilgai netemps – taip sakė gydytojai, ir vis dėlto mis Bleklok kartais pajusdavo, kad vargšė senutė Dora – sunkus kryžius. Ji viską painiojo, dirgino temperamentingą užsienietę – namų darbininkę, nuolat nežinia kur nukišdavo sąskaitas bei laiškus, ir kartais mis Bleklok tiesiog išvesdavo iš kantrybės. Vargšė žiopla senutė Dora, tokia ištikima, taip nuoširdžiai norinti padėti, taip besidžiaugianti savo naudingumu ir, deja, tokia niekam tikusi.

Mis Blekllok griežtai tarė:

– Nereikia, Dora. Juk aš prašiau...

– Oi, – jausdama savo kaltę, mis Baner nudūrė akis. – Taip, taip, žinoma. Aš paprasčiausiai pamiršau. Bet... argi netiesa, kad...

– Kad aš jaudinuosi? Visai ne. Bent jau – nevisiškai taip, – pridūrė, norėdama būti teisinga. – Ar kalbi apie tą kvailą skelbimą „Laikraštyje“?

– Taip... ir net jeigu tai tik juokeliai, vis dėlto labai pikti juokeliai.

– Gal ir tiesą sakai, Dora, – pritarė mis Blekllok. – Tai negerai juokai.

– Man labai nepatinka, – staiga piktai pareiškė mis Baner. – Aš bijau. – Ir netikėtai pridūrė: – Ir tu bijai, Leticija.

– Niekai, – žvaliai atsakė mis Blekllok.

– Tai pavojinga. Kaip bomba, kurią atsiunčia paštu siuntinyje.

– Ką čia šneki, mieloji. Paprasčiausiai koks kvailelis panoro pasąmojauti, ir tiek.

– Bet tai visai nejuokinga.

Iš tikrųjų, tai buvo nejuokinga... Mis Blekllok veide atsispindėjo nerimas, ir Dora iškilmingai sušuko:

– Aš juk sakiau! Ir tu taip manai!

– Bet, Dora, meilute...

Ir užsikirto. Į kambarį lyg cunamis įsiveržė jauna moteris ir sutarškė:

– Ar aš galiu jums kalbėti, taip? Ar galiu?

Mis Bleklok atsiduso:

– Žinoma, Mici. Kas atsitiko?

Kartais jai atrodydavo, kad geriau jau pačiai gaminti valgį ir tvarkyti ūkį negu kęsti nepabaigiamas namų darbininkės – karo pabėgėlės isterijas.

– Aš tiesiai kalbėti... Tikiuosi, viskas būti gerai? Aš jus įspėti apie išėjimą... aš išeinu... išeinu tuoj pat.

– Bet kodėl? Kas taip jus sutrikdė?

– Taip, sutrikdė, – tragiškai pareiškė Mici. – Aš nenoriu mir-ti! Aš jau išbėgau Europą. Mano šeima... ji visa mirė... juos nu-žudė... mamą ir mažą brolį, ir mano tokią mielą seserėčią... visus nužudė. Bet aš pabėgti... aš slapstytis... atvažiuoti į Angliją. Aš darau darbą, kokį niekada nedaryti giminėje... aš...

– Visa tai puikiai žinau, – mis Bleklok ryžtingai nutraukė nepabaigiamą Mici giesmę. – Bet kodėl įsigeidėte išeiti kaip tik šiandien?

– Todėl, kad jie ir vėl ateina mane užmušti!

– Kas?

– Mano priešai. Naciai! Jie suuodė, kad aš čia. Ir ateina nužu-dyti. Čia parašyti. – Mici atkišo laikraštį. – Pažiūrėkite, štai čia aiškiai parašyti – „Žmogžudystė“. Mažajame Pedokse. Argi tai ne čia? Šiandien, pusę septynių. Ai! Aš nenorėti laukti, kol mane užmušti... Ne...

– Bet iš kur ištraukėte, kad čia rašoma kaip tik apie jus? Mes manome, kažkas pajuokavo, ir tiek.

– Juokas? Tai ne juokas – kas nors nužudyti.

Skaitykite likusius
238 iš **256** puslapių,
įsigiję šią knygą

www.obuolys.lt

KITI KNYGŲ FORMATAI:

klausykla.lt

**Audio
knyga**

**Elektroninė
knyga**

Kai mažo Čiping Kleorno miestelio vietiniame laikraštyje pasirodo intriguojantis skelbimas, kad Mažojo Pedokso kotedže penktadienį, spalio 29 dieną, 18.30 valandą įvyks žmogžudystė, gyventojai negali atsispirti smalsumui. Ar tai pokštas, kviečiantis į vakarėlį su vaidinimu, ar kažkas daug rimtesnio?

Kambaryje susirinkus vietiniams smalsuoliams, nurodytu laiku staiga dingsta šviesos, į kambarį įžengia kaukėtas ir ginkluotas vyras, ir pasigirsta šūvis. Netikėtai įvykiai tampa baisesni, nei kas nors galėjo įsivaizduoti: užsidegus šviesai kambaryje guli atvykėlio lavonas. Dabar jau visiškai aišku, kad tai tikrai ne pokštas. Kiekvienas miestelio gyventojas tampa įtariamuoju šiame sudėtingame paslapčių ir melagysčių voratinklyje.

Tik mis Marpl, savo aštriu protu ir neįkainojama gyvenimiška patirtimi, gali atskleisti šios sudėtingos bylos užkuliusius. Kas ir kodėl surengė šį žaidimą su mirtinais padariniais? „Paskelbta žmogžudystė“ – tai klasikinis Agathos Christie detektyvas, kupinas įtampos ir netikėtų siužeto vingių, kurie neleis atsitraukti iki paskutinio puslapio.

Pasinerkite į pasaulį, kur paslaptys slypi už uždarytų durų, ir kartu su mis Marpl atskleiskite tiesą. Ar įminsite mįslę greičiau, nei ji?

Agatha Christie – visų laikų daugiausia publikuojama autorė, kurios knygų tiražus pralenkė tik Biblija ir W. Shakespeare'o leidimai. Jos knygų parduota daugiau nei milijardas egzempliorių anglų kalba ir daugiau nei milijardas užsienio kalbomis. Detektyvo karalienė mirė 1976 m., po šešis dešimtmečius trukusio vaisingo kūrybinio darbo.

ANNO 2004

Kiekviena nupirktą knygą = pasodintas medis

www.obuolys.lt

Slaptas klubas

ISBN 978-609-484-636-6

Grožinė literatūra > Klasikinis detektyvas

Wileja online. © Skulptorė

SKAITANTIS ŽMOGUS YRA GRAŽUS